

TARIFFOPPGJØRET

1. mai 2013

Statens tariffområde

KRAV NR. 1

12. april 2013 – kl. 10.00

Grunnlaget for forhandlingene

Akademikerne viser til hovedtariffavtalen i staten punkt 1.4.4 Reguleringsbestemmelse for 2. avtaleår:

- a) Før utløpet av 1. avtaleår skal det opptas forhandlinger mellom staten og hovedsammenslutningene om eventuelle lønnsreguleringer for 2. avtaleår.
- b) Partene er enige om at forhandlingene skal føres på grunnlag av den alminnelige økonomiske situasjon på forhandlingstidspunktet og utsiktene for 2. avtaleår. Den nominelle lønnsutvikling for tilsatte i det statlige tariffområdet skal vurderes i forhold til arbeidslivet for øvrig.
- c) Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger, kan partene si opp hovedtariffavtalen innen 14 dager etter at forhandlingene er avsluttet og med 14 dagers varsel - med utløp tidligst 1. mai 2013.

I tillegg ble følgende inntatt i Riksmeklernes møtebok:

Til protokollen

1). Utsiktene for lønnsutviklingen for arbeidere og funksjonærer i industrien for inneværende år er usikre. Partene er enige om å ha en gjennomgang av lønnsutviklingen i 2012 for de statsansatte sammenlignet med lønnsutviklingen for arbeidere og funksjonærer i industrien (NHO bedrifter).

Denne gjennomgangen foretas av Statistikk- og beregningsutvalget i staten når rapporten "Grunnlaget for inntektsoppgjørene 2013" fra Det tekniske beregningsutvalget foreligger.

Gjennomgangen skal inngå i grunnlagsmaterialet for mellomoppgjøret i 2013, og reflekteres i de tillegg som gis fra 1. mai 2013.

Bakgrunn for Akademikernes krav

Modernisering og fornying av statens arbeidsgiverpolitikk er etter Akademikernes syn helt nødvendig for at virksomhetene over hele landet skal være konkurransedyktig. Statlig sektor har over fler år hatt en dreining i arbeidsstokken hvor en stadig større andel har høyere akademisk utdanning. Fra 2004 til 2012 har denne gruppen økt med 50 % og er nå den største gruppen med over 60 000 ansatte. Gruppen med 3-årig utdanning har i samme periode økt med 42 %, mens den resterende gruppen har hatt en tilbakegang på 11 %. Denne dreiningen i arbeidsstokken må også få betydning for statens lønnspolitikk, fordi høyt utdannet arbeidskraft i langt større grad krever belønning for innsats og ansvar samt er mer konkurranseutsatt enn andre.

“Endelig hovedrapport om grunnlaget for inntektsoppgjørene 2013” fra Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene viser at lønnsveksten for industriarbeidere og industrifunksjonærer fra 2011 til 2012 ble 4,1 % hver for seg. Den samme lønnsveksten hadde ansatte i staten.

Akademikerne mener at alle arbeidstakere må opprettholde eller forbedre sin reallønn. Overhenget inn i 2013 er samlet for statens tariffområde 2,2 %. Det generelle tillegget i 2012 står for om lag 0,9 %. Profilen på det generelle tillegget gir et overheng på denne

komponenten fra ca. 1,5 % på lønnstrinn 19 til ca. 0,6 % på de øverste trinnene. Overhenget av de sentrale tiltakene slår ut med et samlet overheng på 0,21 %. Den siste halvdel kommer som følge av lokale forhandlinger og lønnsglidning.

En prisvekst på 1 ½ % i 2013 betyr at tariffområdet samlet har en reallønnsforbedring utelukkende som følge av overhenget på om lag ¾ %. Reallønnsveksten er imidlertid fallende fra ca. 1 ¼ % med en lønn på kroner 275 500 (lønnstrinn 19) til ca. ½ % fra kroner 460 400.

Hovedtariffavtalen i staten forutsetter at de lokale parter har en egen lønnspolitikk. Det enkelte departement/virksomhet plikter å utarbeide med utgangspunkt i sine oppgaver, personalsituasjon og budsjett, en personalpolitikk der lønnspolitikken innarbeides som en viktig del. De lokale personal- og lønnspolitikkenes utarbeides og begrunnes nettopp med bakgrunn i statens mangfold. Universelle og sentrale løsninger er derfor lite treffende for mangfoldet av behov. I sær er sentrale justeringer et svært lite egnet instrument om en ønsker å få en best mulig utnyttelse av lønnsoppgjørene til beste for innbyggernes tjenestetilbud. Uten å ha lønnsmidler tilgjengelig vil pålegget om å ha en definert lønnspolitikk ikke være gjennomførbar.

I staten er det ingen dokumenterbare lønnsforskjeller basert på kjønn innenfor de enkelte stillingskodene. Men fortsatt er det en klar overvekt av menn i lederstillinger og i de best betalte fagstillingene. Noe av forklaringen på disse skjevhetene må kunne tilskrives menns høyere alder og lengre tjenesteansiennitet. Tross dette bør det være et felles mål å øke andelen kvinner i disse posisjonene. Å rette på slike forhold kan kun gjøres av de lokale parter.

Sett på bakgrunn av at alle ansatte har en reallønnsforbedring før tariffoppgjøret begynner, er utfordringene i lønnsoppgjøret etter Akademikernes mening at oppgjøret må bidra til at statlige virksomheter beholder kompetanse og ikke svekker sin posisjon i arbeidsmarkedet. En mest mulig målrettet og effektiv anvendelse av økonomien vil være å legge alle disponible midler ut til lokale forhandlinger.

Oppsummert:

- Alle ansatte i staten er sikret reallønnsvekst i kraft av overheng inn i 2013.
- Reallønnsforbedringen som følge av overheng er fallende med økt lønnsnivå.
- Arbeidsmarkedets etterspørsel etter arbeidskraft varierer geografisk og etter ulik kompetanse for alle grupper ansatte.

Krav

Akademikerne krever all økonomi avsatt til lokale forhandlinger.

Akademikerne kommer tilbake til tallfesting av kravet

Det tas forbehold om nye og/eller endrede krav.